

Suojelua EU:ssa saaneen kuuleminen Maahanmuuttovirastossa, perheen mukana hakeva lapsi

Sinut on kutsuttu Maahanmuuttoviraston kuulemiseen. Tämä ohje kertoo oikeuksistasi ja velvollisuuksistasi kuulemisessa. Käy se läpi yhdessä huoltajasi kanssa. Jos jokin asia jää epäselväksi, kysy lisätietoa huoltajiltasi tai kuulemisen alussa Maahanmuuttoviraston työntekijältä.

Mikä on kuulemisen tarkoitus?

- Perheesi on hakenut Suomesta turvapaikkaa. Kuulemisessa selvitetään niitä asioita, jotka vaikuttavat siihen, käsitelläänkö hakemustasi Suomessa vai jätetäänkö se tutkimatta. Kuulemisessa ei selvitetä turvapaikkaperusteita.
- Hakemuksesi voidaan jättää tutkimatta, jos olet jo saanut kansainvälistä suojelua toisessa EU-valtiossa. Tässä tapauksessa kuulemisessa selvitetään syyt, miksi hakemuksesi pitäisi tutkia tästä huolimatta Suomessa.
- Jos haluat hakea oleskelulupaa jollain muulla perusteella, sinun pitää tehdä erillinen maksullinen hakemus. Tällainen peruste voi olla esimerkiksi perheside.

Mitä oikeuksia sinulla on kuulemisessa?

- Huoltajasi on yleensä mukana kuulemisessa. Sinua kuullaan hetken ajan myös ilman huoltajaasi.
- Teillä on oikeus käyttää kuulemisessa oikeudellista avustajaa. Avustaja osallistuu kuulemiseen oman harkintansa mukaan.

- Huoltajasi huolehtii tarvittaessa avustajan hankkimisesta kuulemiseen. Jos huoltajasi ei hanki avustajaa kuulemiseen, voimme silti pitää kuulemisen ilman avustajaa.
- Kuulemisessa on apuna tulkki. Hän kääntää puolueettomasti kaiken, mitä kuulemisessa sanotaan. Tulkki on joko paikan päällä tai hän voi tulkata puhelimitse tai videon välityksellä.
- Puhuttelijalla, tulkillä ja avustajalla on salassapitovelvollisuus, eli he eivät saa kertoa mitään kuulemisessa kuulemaansa kenellekään ulkopuoliselle. Myös sinua koskevat asiakirjat ovat salassa pidettäviä. Voimme salata kertomasi asiat perheenjäseneltäsi, jos niiden paljastamisesta aiheutuisi sinulle tai läheisellesi vaaraa tai haittaa. Saat kertoa tästä kuulemisesta oman mielipiteesi.

Mitä velvollisuuksia sinulla on kuulemisessa?

- On oman etusi mukaista kertoa totuudenmukaisesti kaikista hakemukseesi vaikuttavista seikoista kuulemisessa.
- On oman etusi mukaista kertoa myös vaikeista asioista.
- Puhu totta. Jos et muista tai tiedä jotain, älä yritä keksiä vastausta. Sano, ettet tiedä tai muista. Jos et puhu totta, se voi heikentää kertomuksesi uskottavuutta.
- Kerro kuulemisessa oikea nimesi ja syntymäaikasi. Jos haluat myöhemmin muuttaa henkilötietojasi, tarvitset sitä varten passin tai muun virallisen henkilöllisyystodistuksen.
- Maahanmuuttovirasto tallentaa henkilötietosi ja hakemusperusteesi ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmään, joka on viranomaisrekisteri. Väärän tiedon antaminen viranomaisrekisteriin on rikos, josta seuraa rangaistus. Suomessa rikosvastuu koskee 15 vuotta täyttäneitä.
- Väärien henkilötietojen antaminen viranomaiselle on lain mukaan rikos, josta seuraa rangaistus. Suomessa rikosvastuu koskee 15 vuotta täyttäneitä.
- Huomioi, että väärien tietojen antaminen tai oikeiden tietojen salaaminen voi myöhemmin johtaa jo myönnetyn luvan peruuttamiseen ja vaikeuttaa muiden asioidesi käsittelyä.

Miten kuulemiseen kannattaa valmistautua?

- Tutustu ennen kuulemista viranomaisilta saamiisi ohjeisiin ja esitteisiin yhdessä huoltajasi kanssa.
- Jos sinulla on perusteltu syy toivoa, että tulkki tai puhuttelija on mies tai nainen, kerro asiasta hyvissä ajoin ennen kuulemista vastaanottokeskuksen työntekijälle. Hän välittää toiveesi Maahanmuuttovirastoon. Maahanmuuttovirasto arvioi, onko syy perusteltu.
- Jos terveydentilassasi on jotain sellaista, joka voi vaikuttaa kuulemiseen, kerro asiasta etukäteen huoltajallesi tai vastaanottokeskuksen työntekijälle. Vastaanottokeskus voi sinun tai huoltajasi suostumuksella olla asiasta yhteydessä Maahanmuuttovirastoon ennen kuulemista.

Toimikaa näin kuulemispäivänä Maahanmuuttovirastossa

- Et voi siirtää kuulemista ilman pätevää syytä. Jos sairastut kuulemispäivänä, ilmoita asiasta välittömästi vastaanottokeskukseesi. Huoltajasi tai avustajasi pitää toimittaa Maahanmuuttovirastolle vastaanottokeskuksen sairaanhoitajan tai lääkärin lausunto sairastumisesta viimeistään 1 viikon kuluttua kuulemispäivästä. Jos jäät pois kuulemisesta ilman perusteltua syytä, hakemukseen voidaan tehdä päätös ilman kuulemista.
- Kun tulette Maahanmuuttoviraston tiloihin, teille voidaan tehdä turvatarkastus.
- Jos sinulla on vastaanottokeskuksen asiakaskortti, näytä se Maahanmuuttoviraston vartijalle.
- Odotustilaan saavat tulla vain kuulemiseen kutsutut henkilöt ja muut Maahanmuuttoviraston kanssa etukäteen sovitut henkilöt.
- Jos haluat mukaasi tukihenkilön, huoltajasi tai tukihenkilön pitää kysyä asiaa etukäteen kirjallisesti Maahanmuuttovirastosta. Muussa tapauksessa puhuttelija päättää kuulemisen alussa, saako tukihenkilö olla mukana. Tukihenkilö ei ole avustaja eikä hän osallistu asian selvittämiseen.
- Puhuttelija on Maahanmuuttoviraston työntekijä. Hän on joko paikan päällä tai osallistuu videoyhteydellä.
- Kuuleminen äänitetään. Huoneessa on lisäksi kuvaa tallentava valvontakamera.
- Pidämme taukoja tarpeen mukaan. Kerro, jos haluat pitää tauon.

Mitä kuulemisessa tapahtuu?

- Aluksi puhuttelija kertoo, mitä kuulemisessa tapahtuu ja varmistaa, että olet ymmärtänyt oikeutesi ja velvollisuutesi. Kysy, jos et ymmärrä jotain. Kerro, jos et ymmärrä tulkkia.
- Puhuttelija kysyy sinulta seuraavat tiedot:
 - henkilöllisyystietosi
 - tiedot perheestäsi ja sukulaisistasi
 - tiedot oleskeluluvista, viisumeista sekä turvapaikkahakemuksista muissa maissa
 - matkareittisi Suomeen
 - syistä, joiden vuoksi sinua ei tulisi käännyttää toiseen maahan
 - syistä, joiden vuoksi hakemuksesi tulisi käsitellä Suomessa, jos olet saanut kansainvälistä suojelua toisesta maasta
 - miten suhtaudut maasta poistamiseen ja maahantulokieltoon
- Maahanmuuttovirasto voi kuulemisessa kuulla sinua selvityksistä, jotka voivat vaikuttaa asiasi ratkaisuun. Esimerkiksi, jos sinua epäillään rikoksesta Suomessa tai sinut on tuomittu rikoksesta Suomessa, se voi vaikuttaa asian käsittelyyn Maahanmuuttovirastossa. Maahanmuuttovirasto antaa sinulle tarvittaessa kuulemisessa mahdollisuuden kertoa mielipiteesi asiasta.
- Puhuttelija kirjoittaa tietokoneelle, mitä kuulemisessa sanotaan. Muistiinpanoja kutsutaan pöytäkirjaksi. Kuulemisen lopuksi tarkastetaan, että puhuttelija on kirjannut kaiken oikein. Tulkki lukee pöytäkirjan sinulle. Kerro, jos huomaat virheitä. Mahdollisten korjausten

jälkeen teksti tulostetaan ja kuulemisessa mukana olleet allekirjoittavat sen. Pöytäkirjan kopio annetaan huoltajillesi.

Miten Maahanmuuttovirasto tekee päätöksen?

- Maahanmuuttovirasto tekee päätöksen huoltajiesi antamien tietojen ja muun asiassa esitetyn aineiston perusteella. Myös sinun kertomasi otetaan huomioon asiaa ratkaistessa.
- Jos hakemuksenne jätetään tutkimatta, perheenne voidaan käännyttää ja määrätä Suomea koskevaan maahantulokieltoon.